

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s poštnanjem udom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnilstvu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice hšt. 6. — Doležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oglasila se plačuje od navadne vrstice, če se natavno enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Ali smemo biti krščanski socialisti?

(Konec).

Vprašanje nastane: ali je mogoče in ali se zgodi, da je kdo veren in dober katoličan, pa vendar nasprotnik krščanskih socialistov? Žal, da se včasih zgodi, in sicer ali iz slabosti, ali pa iz zmote. V prvem slučaju je treba odpustiti, v drugem pa podučiti. Sem ter tja se najde kak pobožen, v vseh rečeh uzoren, toda star ali bolehen gospod, ki pravi: »Jaz živim po veri, spolnujem zapovedi in storim za domače reveže, kar premorem; za celo deželo pa ne morem skrbeti, sem že star in bolehen, svojo stanovsko dolžnost že komaj opravljam, nimam časa, se mešati v politiko, postave predelovati in svet zboljšati, naj to mlajši opravijo!« Zoper tako besedo se ne dá nič ugovarjati: zadovoljni moramo biti, če taki stari gospodje dobri stvari ne nasprotujejo, ampak jo odobrujejo in s kako pohvalno besedo nekoliko osrčujejo.

Od mladega moža se sme pa več zahtevati. Ni zadosti, da temu ali drugemu siromaku kaj dobrega stori, on mora celo domovino, ves svoj narod, rekli bi, blagor celega človeštva v svojem srcu nositi. Kaj je lepšega za mladega moža, kakor domovinska ljubezen in hrepenenje, svojim rojakom s hrabrimi žrtvami in modrimi naredbami življenje olajšati? V spoznanju te svoje etične dolžnosti se je mlajša duhovščina med avstrijskimi Nemci oklenila krščansko-socialne stranke in je nje glavna opora. Zdi se nam, da tudi slovenska duhovščina ne zaostaja, in nje zastavonoša je vrli »Slovenec«, kateremu se kot manjši brat rad pridruži »Slov. Gospodar«.

Ako pogledamo okoli sebe, vidimo revščine in krivice zadosti, in marsikaj bi se dalo popraviti in zboljšati, bodisi z boljšimi postavami, bodisi z večjo skrbjo za gospodarske stvari in gmotne koristi delavnih stanov. V podrobnosti se danes ne moremo spuščati, da nam članek preveč ne naraste, omenjamo samo to dejstvo, da mora vsako spomlad na tisoče krepkih in mladih Slovencev domače ognjišče zapustiti in se v tuji svet podati, ker doma ne najde zadostnega zaslužka. —

So pa tudi nekateri, ki jim krščanski socializem ne ugaja, ker so nevedé dorastli v nazorih judovskega gospodarskega liberalizma in smatrajo sedaj veljavni gospodarski sistem kot neki nespremenljivi »fatum«, češ: kupčija mora biti prosta, da vsak kupi, kar hoče in kjer hoče; obrtnija mora biti prosta, da vsak izdeluje, kar hoče in prodá, kamor in kjer hoče; če je bil kdo s slabim blagom goljufan, naj pripiše to svoji lastni neumnosti; delavske plače se ne dajo svojevoljno zboljšati, kjer je dosti delavcev, so po ceni, kjer jih je malo, so dragi; če bogatejši podjetnik revnega zaduši, to je zakon narave, ki se ne dá spremeniti itd. Taki in enaki

nauki so pa čisto protikrščanski in nikakor niso nespremenljivi; narava sama se mora Bogu klanjati, zakaj bi se mu ne klanjale človeške naredbe?! Take nauke so si Judje izmislili in jih po svetu razširili v svojo lastno korist.

Bili so časi, ko so smeli Judje na Stajarsko, Korosko in Kranjsko le v nekatere kraje in to le ob sejmovih prihajati s svojim blagom; nekatere dežele so jim bile pa čisto nepristopne. To jih je seveda oviralo pri kupčiji, in se ni čuditi, da so se začeli poganjati za prosto kupčijo. Da pa za domače trgovce ni dobro, če jim denar, ki bi ga sicer sami stržili, judovski barantači odnesejo, je pač jasno.

Včasih so smeli obrtne izdelke le obrtniki sami prodajati; zdaj pride Jud s storjeno obleko in storjenimi črevlji, prodaja po ceni in odnese denar, ki bi ga bil sicer domači krojač in domači črevljar zaslužil; to je sad proste obrtnije. Slabo blago za dobro prodati, je goljufija, ki bi se morala kaznovati, česar pa judovski liberalizem ne dopušča.

Tudi delavske plače in dolgost delavnika se dajo urediti, samo postav je treba zato. Gladen človek dela seveda za vsako plačo, pa postava bi tega ne smela dopuščati. Tudi belgijski katoličani, ki so sicer uzorni, so se dolgo časa držali judovskih gospodarskih nazorov in jih smatrali za nespremenljive. Pa oči jim je odprla krasna okrožnica sv. očeta Leona XIII. o delavskem vprašanju. V njej se jasno in odločno obsoja vsako oderuštvo in vsako izkoriščanje delavnih močij. Izrečno je povedano, da mora delavec toliko zaslužiti, da pošteno preživi ne samo sebe, ampak tudi ženo in otroke. Ta okrožnica je vodilo in ravnilo za krščanske socialiste, kakor seveda tudi večne in nespremenljive resnice, ki nam jih je iz nebes prinesel in oznanil naš Odrešenik in Gospod Jezus Kristus. »Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe!« Ta kratka in jasna zapoved mora biti središče vseh socialnih nauk in družbinskega reda človeškega rodu.

S tem smo, upamo, jasno dokazali, da smemo biti krščanski socialisti, še več, da moramo to biti vsak po svojih močeh, eden s peresom, drugi z zgovorno besedo, tretji z denarno podporo. Braniti udove in sirote, bilo je že v starih časih med plemenita dela steto; sirote so pa tudi revni in nevedni ljudje, ki morajo dostikrat krivico trpeti in so pogosto osleparjeni, ne da bi si sami pomagati znali. Kdor je zmožen, naj jih brani, naj jim pomaga, to je jedro krščanskega socializma.

Vojska zoper framasone ali prostožidarje.

V Tridentu na laškem Tirolskem se je v ravno preteklih dneh zbralo okoli 1500 učenih katoliških go-